

УДК 81–26'22

DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.2.1/27>**Хайруліна Н. Ф.**

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Юніна О. Є.

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ПРАГМАТИЧНІ ФУНКЦІЇ СУЧАСНИХ АБРЕВІАЦІЙ НА МАТЕРІАЛІ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСУ

У статті виокремлено та розглянуто прагматичні функції сучасних абревіацій та матеріалі Інтернет-дискурсу (соціальні джерела Facebook та Instagram). Мета дослідження – проаналізувати англомовні абревіатури в Інтернет-дискурсі та визначити їх прагматичну функційність в сучасній лінгвістиці. В ході дослідження було з'ясовано, що значення абревіатури в англійському Інтернет-дискурсі дуже важлива, їх активне використання спрямовує на необхідність до раціоналізації мови, а також до економії зусиль комунікантів у процесі спілкування. Аналіз наукової літератури дав можливість визначити, що абревіатура це своєрідний спосіб словотворення, який спрямовано на створення більш коротких, синонімічних номінацій порівняно з вихідними структурами; а Інтернет-дискурс розуміється як процес мовленнєвої діяльності, результатом якої є створення тексту в сукупності з прагматичними, соціокультурними, психологічними факторами, які уособлює комунікацію під час взаємодії людей. Дослідження дало можливість виокремити та проаналізувати прагматичні функції абревіатур, що використовуються в Інтернет-дискурсі, серед яких: експресивна, компресивна, когнітивна та регуляторна. У результаті дослідження, було з'ясовано, що експресивна функція виражає різні види емоцій, що з одного боку, сприяють приверненню уваги за допомогою комічної конотації абревіації, а з іншої, збільшує прагматичний потенціал висловлювання за рахунок здатності до маніфестацій. У процесі аналізу було встановлено, що серед англомовних скорочень об'ємною групою є ініціальні об'єкти. У результаті проведеного нами дослідження зроблено висновок, що основними функціями англійських абревіатур є експресивність і компресивність. Ефективність виокремлених функцій виявляється в приверненні уваги комунікантів за рахунок здатності до вираження власної точки зору, передачі іронії, створення гумористичного ефекту, передачі різного емоційного стану (смутку, жалю, злості, тощо). Результати дослідження спрямували до визначення перспектив подальшого розвитку де можуть бути досліджені методики виникнення і функціонування англійських абревіатур в Інтернет-дискурсі.

Ключові слова: абревіатури, Інтернет-дискурс, Інтернет простір, прагматичні функції, англійська мова, комунікація, мовознавство, на базі матеріалів з соціальних мереж Facebook та Instagram.

Постановка проблеми. Сьогодні Інтернет-дискурс став практично невід'ємною частиною повсякденного життя суспільства і все частіше абревіатури знаходять своє місце в комунікації. Абревіатури вже зайняли важливе місце і в Інтернет-спілкуванні, оскільки спрощують цей процес за рахунок лаконічності та зручності у використанні. По-перше, у багатьох мовах абревіації стали ключовим у зв'язку зі збільшенням кількості скорочень, а, по-друге, завдяки прагненню комунікантів до більш лаконічного вираження великого обсягу інформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цьому питанню, як досить прогресивному

напрямку лінгвістики, присвячено багато наукових розвідок, що здійснювалися низкою вчених. Вивченню лінгвістичних особливостей абревіацій в англійській та українській мові присвячені наукові розвідки: К. Дебера, О. Кириченко, О. Корінної, Т. Миколаєвої, А. Моїсеєнко, О. Неживої, Т. Ніколаєвої, В. Павлова та ін. Дослідженню специфіки та своєрідності Інтернет-дискурсу як взагалі, так і англомовного зокрема присвячено наукові праці О. Кириченко, Т. Кокнові, В. Осипенко, Т. Очеретяна та ін. Проблеми вивчення прагматичних функцій їх використання в сучасній лінгвістичній теорії присвячені дослідження Я. Билиці та У. Билиці, П. Левчука, Н. Рудої та

ін. Наукова спадщина має ґрунтовні нароби іноземних науковців серед яких найбільш значні: А. Аль-Ахдала, С. Алгузі, Р. Тайво та Д. Донтеле, Ч. Феніаноса, М. Шріпарваті та ін.

Але, не заважаючи на ґрунтовні наукові нароби, актуальність дослідження обумовлена, з одного боку, недостатньою вивченістю особливостей прагматичних функцій сучасних абревіацій як у цілому, так і у англійському Інтернет-дискурсі зокрема. Зазначимо, що аналіз наукової літератури вказує на необхідність більш ретельного дослідження абревіатур з позиції структурності та функційної прагматики їх використання в сучасному англійському Інтернет-дискурсі на матеріалі соціальних мереж.

Постановка завдання. Метою статті є проаналізувати англійські абревіатури в Інтернет-дискурсі (на матеріалах соціальних мереж Facebook та Instagram) та визначити їх прагматичну функційність.

Виклад основного матеріалу. Феномен абревіації став ключовим у багатьох мовах світу у зв'язку зі збільшенням кількості скорочень взагалі та прагненню комунікантів до більш лаконічного вираження великого обсягу інформації в межах віртуальної комунікації. У сучасній лінгвістиці під абревіатурою розуміється словотворення, що веде до утворення однослівного значення замість розгорнутого [4, с. 155]. На думку О. Неживої абревіатура це своєрідний спосіб словотворення, який спрямовано на створення більш коротких, синонімічних номінацій порівняно з вихідними структурами [6, с. 75].

У такому контексті, активний розвиток сучасного Інтернет-дискурсу тригерить до активного використання абревіатур і скорочень, які потребують тлумачення і пояснення. О. Корінна розкриває абревіацію як лексичну одиницю, яка створена в результаті скорочення, що включає в себе акроніми, складні лексеми, графічно та/або фонетично асимільовані одиниці [3]. Вчені зазначають, що характерними особливостями Інтернет-мови є широке використання таких видів абревіатур: ініціальні, акроніми, звукові, буквено-звукові, комбіновані, усічено-словесні, уламкові, телескопічні тощо [20, с. 10–11].

Але, розглядати використання абревіатур не можливо без контексту його безпосереднього використання, тобто дискурсу. Отже, під дискурсом розуміється текст, занурений в ситуацію спілкування, що переживає велику кількість змін і взаємодоповнюючих підходів в дослідженні психолінгвістичних, структурно-лінгвістичних, лінг-

вокультурних, соціолінгвістичних особливостей [11, с. 4]. Важливо відмітити, під Інтернет-дискурсом, в сучасних наукових розвідках розуміється і процес створення тексту в сукупності з прагматичними, соціокультурними, психологічними факторами, які уособлюють процес комунікації під час взаємодії співрозмовників [10, с. 53–55].

В межах нашого дослідження стали важливими наукові традиції з приводу трактування та розуміння значення «прагматична функція», під якою ціла низка науковців розуміє передачу емпатичного ефекту комунікантів, яка дає можливість передавати емоційний стан, позитивну або негативну конотацію, посилення виразності тощо [16; 18; 19]. Реалізація таких прагматичних функцій у різних дискурсах, зокрема і у Інтернет-дискурсі, в процесі комунікації комунікантів реалізується за допомогою мовленнєвих засобів, у нашому випадку за рахунок абревіатур, що використані у соціальних мережах Facebook та Instagram.

Оскільки в сучасному світі соціальні мережі стали практично невід'ємною частиною повсякденного життя, абревіатури знаходять своє місце в різних групах за різноманітними інтересами в Інтернеті. Більш того, вони мають свої певні функціональні особливості, що дозволяють досягти ту або іншу комунікативну мету. У результаті проведеного дослідження ми виявили структурні і функціональні особливості англійських абревіатур, а також склали їх класифікацію.

Для аналізу нами відібрано 100 одиниць абревіацій методом суцільної вибірки. На базі цього матеріалу ми виокремили наступні функції використання абревіатур: компресивну, когнітивну, регулятивну і експресивну.

Виражаючи емоційне відношення в абревіаціях до того чи іншого явища, що говорить завжди використовує експресивні мовленнєві риси. Окрім цього, експресивність виражається в створенні комічного ефекту або іронії. Вчені під експресивністю розуміє здатність мовної одиниці збільшувати прагматичний потенціал висловлювання, його комунікативну значимість за рахунок вираження суб'єктивної модальності, емоційної реакції на ситуацію, активації всього висловлювання або його частини [16, с. 13–14].

Отже, експресивна функція становить 46% з числа проаналізованих абревіатур, використання якої пояснюємо емоційністю комунікантів, їх суб'єктивного відношення до предметів і явищ реальності. Дана функція найбільш розповсюджена бо користувачам соціальних мереж важливо висловлювати як свою думку, так і емоції. Прикла-

дами експресивної функції стали: *QQ (crying)* – я плачу, *OMG (oh my God)* – о, Боже!, *IMS (I am)* – я є, *LUSM (love you so much)* – дуже сильно любити.

Окрім цього зазначимо, що у процесі користування аббревіатурами в межах соціальних мереж комуніканти використовують скорочення для вираження радості (40%). Підкреслимо, що найчастіше вони приймають деяку гумористичну конотацію до ситуації слідкування. Наприклад, *LOVE – (loss of valuable energy)* – втрата цінної енергії, *WORK (weary overload recreational killer)* – дуже сильна втома, перенавантаження, *PIG (pretty interesting gay/girl)* – цікавий хлопець/дівчина, *GOAT (greatest of all time)* – найкращий з усіх.

Експресивні аббревіатури також використовуються з метою вираження іронії (7%). Вона часто виникає в мовній грі, пов'язаної з гумористичною інтерпретацією вже відомої аббревіатури, наприклад, *GI (good idea)* – гарна ідея, *GJ (good job)* – гарна робота, *VGC (very good condition)* – в дуже гарному стані, *GG (good game)* – цікава гра.

Для вираження власної думки комуніканти також використовують експресивну функцію, це представлено такими аббревіатурами, *JMO (it's my opinion)* – з моєї точки зору, *IDK (I don't know)* – я не знаю, *AFAIU (as far as I understand)* – наскільки я розумію, *AISI (I think so)* – я так вважаю.

Така мета, як привернення уваги співрозмовника, а також прагнення до короткості також виявляється в ексклюзивній функції. У більшості випадків у цій полі виступають ініціальні аббревіатури і акроніми різних організацій, корпорацій тощо: *NBA (National Basketball Association)* – Національна баскетбольна Асоціація, *IFC (International Finance Corporation)* – Міжнародна Фінансова Корпорація, *BBC (British Broadcasting Corporation)* – Британська телерадіомовна корпорація.

Прояв компресивної функції в аббревіатурах становить 36%. Дана функція використовується при он-лайн спілкуванні для створення коротких номінацій з метою економії мовленнєвих засобів, оскільки Інтернет комунікація потребує швидкої енергодинаміки. Функція виражається в стисненні тексту шляхом використання скорочень різних типів, наприклад, *u you* – ти\ви, *pic (picture)* – картинка/фото, *doc (document)* – документ, *VIP (Very Important Person)* – дуже важлива людина.

Когнітивна функція, або іншими словами – пізнавальна становить 8%. Дана функція показує, що аббревіатури не містять в собі додаткову інформацію, що відповідає в стандартні ознаки, і завдяки цьому репрезентують додаткові знання про події вцілому: *CW (Civil War)* – громадянська війна,

GDP (Gross Domestic Product) – валовий внутрішній продукт.

Число прикладів, що відображають регулятивну функцію, становить 4%. Дана функція призначена для регулювання відносин між співрозмовниками. За її допомогою співрозмовники можуть стимулювати один одного до взаємодії, спонукають до дискусії або надання рекомендації до дії. Виражається вона дієсловами у функції наказу, вказівки або інструкції, *DIY (do it yourself)* – зроби це сам, *CM (call me)* – зателефонуй, *KYS (keep yourself safe)* – бережи себе.

Таким чином можна зробити висновок про те, що завдяки активному використанню Інтернету, аббревіатури знаходять своє активне застосування в постах та коментарях соціальних мереж. Виходячи з аналізу приведених вище прикладів онлайн-скорочень можна актуалізувати, що провідними прагматичними функціями для використання аббревіатур в Інтернет-комунікації стали їх здатність для вираження різних емоцій: радості, щастя, любов, здивування тощо.

У процесі структурного аналізу відібраних одиниць були виділені групи лексичних скорочень (ініціальні аббревіатури, акроніми, чисельні омофони) та розглянуто їх використання в соціальних мережах (Facebook та Instagram). Нами було встановлено, що провідну частку в англійських групах грають ініціальні аббревіатури – 60%, оскільки їх перевага полягає в здатності одним словом донести необхідну інформацію, що дуже важливо в умовах активного темпу життя комуніканти в Інтернет просторі. Серед виокремлених лексичних одиниць 17% займають акроніми, 14% – усічення та 9% омофони.

Висновки. Таким чином зазначимо, що значення аббревіатури в англійському Інтернет-дискурсі дуже важлива, а їх активне використання показує прагнення до раціоналізації мови та до економії зусиль всіх учасників спілкування. У результаті дослідження, було з'ясовано, що експресивна функція сприяє не тільки у вираженню емоцій, приверненню уваги та створення комічності власної думки, але і збільшує прагматичний потенціал висловлювання, підвищує комунікативну ефективність завдяки здатності до маніфестацій даної функції. У процесі аналізу було встановлено що об'ємною групою серед англійських скорочень є ініціальні об'єкти.

Дослідження дало можливість виокремити прагматичні функції аббревіатур, що використовуються в Інтернет-дискурсі, серед яких: експресивна, компресивна, когнітивна та регуляторна. У резуль-

таті проведеного нами дослідження було з'ясовано, що основними функціями англійських абревіатур є експресивність і компресивність. Ефективність цих функцій виявляється в привертненні уваги комунікантів за рахунок здатності до вираження власної точки зору, передачі іронії, створення гумористичного ефекту, передачі різного емоційного стану (смуток, жалю, злості, тощо).

Але, дослідження вбачає **перспективи подальшого розвитку** де можуть бути досліджені методи виникнення і функціонування англійських абревіатур в Інтернет-дискурсі. Перспективність цього напрямку вбачається актуальною за рахунок створення єдиного наукового уявлення про віртуальну комунікативну середу сучасного суспільства.

Список літератури:

1. Дебера К. Ю. Особливості абревіацій в англійській та українських мовах // Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки: матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного симпозиуму (м. Івано-Франківськ, 15 травня 2020 року). Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2020. 736 с. 2020. С. 492.
2. Кириченко О. А., Лісовенко Д. В. Способи перекладу англійських скорочень в інтернет-просторі та мобільних текстових повідомленнях // Вчені записки. С. 220-237.
3. Корінна О. Абревіація в сучасній англійській мові // Умань: Уманський державний педагогічний університет. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/stud_konferenzia/2013/visnuk_49.pdf (дата звернення: 26.03. 2024).
4. Миколаєва Т. Функціональні особливості використання абревіації у термінології міжнародних відносин та дипломатії у сучасній англійській мові // Закарпатські філологічні студії. 2021. Т. 17. №. 1. С. 154-157.
5. Моїсеєнко А. С. Абревіація як спосіб поповнення словникового запасу англійської мови // Збірник тез доповідей VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні тенденції підготовки фахівців в умовах полікультурного та мультилінгвального глобалізованого світу». Київський національний університет технологій та дизайну, 2023. С. 308-311
6. Нежива О. М. Специфіка економічної термінології в англійській мові // Вчені записки Таврійського національного університету ім. ВІ Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Т. 33. №. 72. С. 72-77.
7. Ніколаєва Т. Функціональні особливості використання абревіації у термінології міжнародних відносин і дипломатії у сучасній англійській мові // Закарпатські філологічні студії. 2021. Т. 17. №. 1. – С. 154-157.
8. Павлов В. и др. Процес абревіації в українській та англійській мовах // Рекомендовано до друку Вченою радою Донецького національного університету імені Василя Стуса (протокол № 11 від 18 березня 2022 р.) Лінгвокомп'ютерні дослідження: зб. наук. праць/Донецький нац. ун-т ім. Василя Стуса; гол. ред. А. Загнітко. Вінниця: ДонНУ ім. Василя Стуса, 2022. Вип. 15. 137 с. ISBN 978-966-639-457-9. – 2022. – С. 99.
9. Nikolaieva T. M. Лексико-семантичні особливості акронімів і методи їх перекладу в сучасній англійській мові // Науковий журнал «Міжнародний філологічний часопис». 2020. Т. 11. №. 2. С. 81-86.
10. Кокнова Т. А. «Інтернет дискурс»: визначення поняття і загальні характеристики (діахронічний аспект) // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія, (57). 2022. С. 53-55.
11. Осипенко В. Ю. Дискурс і лінгвістика тексту у мовознавстві другої половини ХХ ст // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2023. С. 4.
12. Очеретян Т., Марченко В. Особливості функціонування лексичних інновацій у сучасному англомовному Інтернет-дискурсі // Молодий вчений. 2020. №. 11 (87). С. 468-471.
13. Билиця Я., Билиця У. Комунікативно-прагматична релевантність фразеологізмів античного походження в політичному медіадискурсі (на матеріалі української, англійської та німецької мов) // Folium. Наук. збірник Прикарпатського національного університету. Спецвипуск. Т.1. 2023. С. 7-17.
14. Левчук П., Сітко А. Прагматичні особливості питальних речень // Collection of scientific papers «SCIENTIA». 2023. №. December 15, 2023; Lisbon, Portugal. – С. 158-160.
15. Руда Н. В. Особливості відтворення семантико-прагматичного змісту демінутивів поезій Тараса Шевченка у перекладах українською мовою // Нова філологія. 2020. Т. 2. №. 80. С. 196-204.
16. Al-Ahdal A., Algouzi S. Linguistic features of asynchronous academic Netspeak of EFL learners: An analysis of online discourse // The Asian ESP Journal. 2021. Т. 17. №. 3.2. С. 9-24.
17. Taiwo R., Donte D. Discursive functions of coinages and abbreviations in Nairaland Online Community // Covenant Journal of Language Studies. – 2020.
18. Fenianos C. F. Internet Language: An Investigation into the Features of Textisms in an ESL/EFL Context // Journal of Arts and Humanities. 2020. Т. 9. №. 2. С. 63-74.

19. Sreeparvathy M. et al. Changing Times and Changes in the English Language; The Impact of Internet and Internet Language on Standard English Language // *Specialusis Ugdymas*. 2022. T. 2. №. 43. С. 1929-1939.
20. Бабій І. В., Кучвара Л. Б. Структурний аналіз військових термінів в англійській та українських мовах // *Львівський філологічний часопис*. 2023. №. 13. С. 7-13.

Khairulina N. F., Yunina O. Ye. PRAGMATIC FUNCTIONS OF MODERN ABBREVIATIONS ON THE MATERIALS OF INTERNET DISCOURSE

The article highlights and examines the pragmatic functions of modern abbreviations on the materials of the social networks (Facebook and Instagram) from the Internet discourse. The study aims to analyze English language abbreviations in Internet discourse (on the materials of social networks Facebook and Instagram) and to determine their pragmatic functions. In the course of the study, it was found that the meaning of abbreviations in English Internet discourse is very important; their active use leads to the need to rationalize the language and the economy of communicators' efforts. The analysis of the scientific literature made it possible to determine that the abbreviation is a peculiar way of word formation, which is aimed at creating shorter, synonymous nominations compared to the original structures. The Internet discourse is understood as the process of creating a text in combination with pragmatic, sociocultural, psychological factors that embody the process of communication in human interaction. The research made it possible to identify and analyze the pragmatic functions of abbreviations used in Internet discourse, including: expressive, compressive, cognitive and regulatory. As a result of the research, it was found that the expressive function is oriented to express different types of emotions, which, on the one hand, helps to attract attention with the help of the comic connotation of abbreviations, and on the other hand, increases the pragmatic potential of expression due to the ability to manifest. In the analysis, it was established that initial objects are the bulk group among English language abbreviations. As a result of our research, it was concluded that the main functions of English abbreviations are expressiveness and compressibility. The effectiveness of the isolated functions is manifested in attracting the attention of communicators due to the ability to express one's point of view, convey irony, create a humorous effect, and convey various emotional states (sadness, pity, anger, etc.). The study's results led to the determination of prospects for further development where the methods of the emergence and functioning of English abbreviations in Internet discourse can be investigated.

Key words: *abbreviations, Internet discourse, pragmatic functions, English language, communication, linguistics, the materials of social networks Facebook and Instagram.*